

ขงเล็กสัญญาบาเซล
สกัดขยะพิษ
> 16

รองผบ.ตร.ชี้เป็นช่องทางสกัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ลักลอบนำเข้ามา

ขงเล็ก‘สัญญาบาเซล’สกัดขยะพิษ

ผลตรวจชุมชนคัดขยะ
กาฬสินธุ์ หวั่นโลหะหนัก
ซึมลงดิน-น้ำ เร่งแก้ปัญหา

กรุงเทพธุรกิจ ● “วิระชัย” รอง ผบ.ตร. เสนอไทยยกเลิกสนธิสัญญาบาเซลป้องกัน ขยะอิเล็กทรอนิกส์ลักลอบนำเข้ามา หลังตรวจ 11 บริษัท 26 โรงงาน เจ้าของเป็นต่างชาติ ซึ่งทำผิดกฎหมายตั้งแต่นำเข้า เคลื่อนย้าย จนถึงคัดแยก ขณะที่ผลตรวจชาวบ้านชุมชน คัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ โครเมียมออกไซด์ กาฬสินธุ์ พบแมงกานีสในเลือดสูงกว่า ค่าอ้างอิง ชาย 16.39% หญิง 25.45 % ตะกั่ว ในเลือดพบชาย 1 ราย สูงเกิน คร.เตรียม เจาะเลือดอีกรอบ ก.ค.2561

พล.ต.อ.วิระชัย ทรงเมตตา รอง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ(รองผบ.ตร.) กล่าวถึงความคืบหน้าการลงพื้นที่ตรวจสอบ บริษัทคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ว่า ขณะนี้ ได้ดำเนินการตรวจสอบไปแล้วจำนวน 11 บริษัท รวม 26 โรงงาน พบทั้งหมด มีเจ้าของเป็นชาวต่างชาติ และพบว่ามีการ

อ่านต่อหน้า 13

ต่อจากหน้า 16

ขงเล็ก

กระทำความผิดกฎหมายหลายอย่าง ตั้งแต่ ขั้นตอนการนำเข้า การเคลื่อนย้าย การคัดแยกไม่เป็นไปตามกฎหมาย ส่งผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนในพื้นที่

ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบ อาทิ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ มีการพิจารณาแจ้งข้อกล่าวหาไปแล้ว รวมถึง พิจารณาสั่งปิดโรงงาน เกือบทุกบริษัทยังพบว่า มีการว่าจ้างบริษัทคนไทยจัดทำบัญชีภาษีเท็จ และโอนเงินไปต่างประเทศ ส่งผลให้ไทยเสีย ผลประโยชน์ ซึ่งอยู่ระหว่างพิจารณาเอาผิด ยกเลิกสนธิสัญญาบาเซล

ขณะเดียวกันยอมรับว่าส่วนตัวมีแนวคิด อยากให้ไทยยกเลิกสนธิสัญญาบาเซลเพื่อให้ไทยไม่ต้องนำเข้าขยะอิเล็กทรอนิกส์จาก ต่างประเทศ เพราะปัจจุบันไทยก็มีขยะ อิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากที่ต้องจัดการไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

รองผบ.ตร. กล่าวอีกว่า ล่าสุด ได้รับ รายงานจากกรมศุลกากรพบว่า มีการลำเลียง ตู้คอนเทนเนอร์จำนวนมากและคาดว่าจะ เป็น ขยะอิเล็กทรอนิกส์เข้ามา แต่สามารถสกัดกั้น และผลักดันไม่ให้นำเข้ามาไทยได้ ใน ส่วนของการดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ ระหว่างการตรวจสอบและประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการคดีต่อไป ส่วนการขยายผล ตรวจค้นขณะนี้จังหวัดมีความตื่นตัว และนำ กำลังเข้าตรวจค้นเองหลายพื้นที่แล้ว

ส่วนมาตรการเฝ้าระวังผลกระทบด้าน สุขภาพจากการที่ชาวบ้านประกอบอาชีพคัดแยกชิ้นส่วนขยะอิเล็กทรอนิกส์ขายนั้น วานนี้ (12 มิ.ย.) นพ.สุวรรณหทัย วัฒนชัยเจริญชัยอธิบดี กรมควบคุมโรค พร้อมด้วยนายสนั่น พงษ์อักษร รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ นพ.ธีรวัฒน์ วลัยเสถียร ผอ.สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น และนพ.ประวีตร ศรีบุญรัตน์

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ นำคณะ สื่อมวลชนลงพื้นที่ต.โคกสะอาด อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์ เฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ ประชาชนผู้ประกอบการอาชีพคัดแยกขยะ อิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่ต.โคกสะอาด อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์

แมงกานีส-ตะกั่วในเลือดสูงเกิน

โดยจากรายงานผลการวิจัยของมหาวิทยาลัย มิชิแกน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิม พระเกียรติจ.สกลนคร ดำเนินการวิจัยปี 2559 และปี 2560 ผลการดำเนินงานในโครงการ จัดการขบวนการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ ระดับโลหะหนักในร่างกายอาสาสมัครตรวจ ระดับแคดเมียมในปัสสาวะจำนวน 127 ราย เพศชายมีค่าเฉลี่ย 0.43 ไมโครกรัมต่อกรัม และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 0.53 ไมโครกรัมต่อ กรัม ต่ำกว่าค่าอ้างอิงที่ 5 ไมโครกรัมต่อกรัม

ระดับตะกั่วในเลือด จำนวน 116 คน เพศชายมีค่าเฉลี่ย 3.87 ไมโครกรัมต่อลิตร เพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 2.31 ไมโครกรัมต่อลิตร ต่ำกว่าค่าอ้างอิงที่ 10 ไมโครกรัมต่อลิตร และระดับแมงกานีสในเลือดจำนวน 116 คน เพศชายมีค่าเฉลี่ย 15.02 ไมโครกรัมต่อลิตร เพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 16.63 ไมโครกรัมต่อลิตร ต่ำกว่าค่าอ้างอิงที่ 18.80 ไมโครกรัมต่อลิตร

อย่างไรก็ตาม ระดับตะกั่วในเลือดพบว่า มีอาสาสมัครชาย 1 ราย ที่มีระดับสารตะกั่ว ในเลือดสูงกว่า 10 ไมโครกรัมต่อลิตร ขณะที่ เพศชาย 16.39 % และหญิง 25.45 % มีระดับ แมงกานีสในเลือดสูงกว่า 18.80 ไมโครกรัม ต่อลิตร ซึ่งเป็นค่าอ้างอิง

นพ.ประวีตร กล่าวอีกว่า ด.โคกสะอาด อ.ห้วยชัย จ.กาฬสินธุ์ มีสถานประกอบการขอใบอนุญาตค้าของเก่า 28 ราย จดทะเบียนพาณิชย์ประกอบกิจการและรับซื้อของเก่ากับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ระหว่างวันที่ 1 ม.ค.2555 - 11 มิ.ย.2561 จำนวน 123 ราย ผู้ประกอบการร้านค้าของเก่าจำนวน 181 ราย มีปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์และของเก่าจำนวน 767 ตันต่อเดือน และปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์และของเก่าเหลือทิ้งจำนวน 20 ตันต่อเดือน สมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 659 คน เป็นชาย 334 คน คิดเป็น 50.91 เปอร์เซ็นต์ และเป็นหญิง 233 คน คิดเป็น 49.09 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังจำนวน 109 คน แยกเป็นเด็ก 0-5 ปี 32 คน คิดเป็น 29.35 เปอร์เซ็นต์ ผู้สูงอายุ 70 คน คิดเป็น 64.22 เปอร์เซ็นต์ ผู้พิการ 7 คน คิดเป็น 6.43 เปอร์เซ็นต์

ดร.เฝ้าระวังตรวจซาก.ค.นี้

นพ.สุวรรณชัย กล่าวว่า ผลการเฝ้าระวังโลหะหนักในร่างกายแม้จะพบบางส่วนที่เกินค่าอ้างอิง แต่ยังไม่มีการแสดงอาการป่วย แต่จำเป็นต้องเฝ้าระวังต่อเนื่อง เพราะอาจเกิดผลในระยะยาว ซึ่งในเดือนก.ค.2561 กรมฯ จะดำเนินการเฝ้าระวังโลหะหนักในกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มเด็กอายุ 0-5 ปี

อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่เห็นการเปลี่ยนแปลงเรื่องการจัดการขยะที่ดีขึ้น เป็นระบบมากขึ้น คุณภาพชีวิตของชาวบ้านที่นี่ดีขึ้น แต่ยังคงต้องคอยดูเรื่องผลกระทบจากสารโลหะหนักเพราะจะมีผลกระทบในระยะยาวจึงให้ทีมหมอครอบครัวช่วยติดตามดูแล ทั้งเด็กรุ่นนี้ไปจนถึงเด็กรุ่นต่อไปด้วย นอกจากนี้ จะหารือร่วมกับสำนักงานประกันสังคม (สปส.) และกรมสวัสดิการและคุ้มครอง

แรงงาน (กรส.) เพื่อหาช่องทางดูแลเรื่องสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพนี้

ห่วงโลหะหนักซึมปนเปื้อนน้ำใต้ดิน

"การบริหารจัดการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่นี้ดีขึ้นมาก แต่ยังมีความเป็นห่วงในส่วนของบ่อขยะที่มีการปรับปรุงดีขึ้นกว่าเดิม มีกำแพงกันแต่ก็ห่วงเพราะเป็นบ่อดินไม่มีพลาสติกรอง ซึ่งในระยะยาวอาจจะทำให้โลหะหนักซึมลงดินและปนเปื้อนน้ำใต้ดิน ทำให้ดินและน้ำที่ใช้ในการปลูกพืชเกษตรปนเปื้อน และเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารและท้ายที่สุดคนก็รับประทานพืชผักเข้าไป"

บ่อเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ต้องใช้50ล้าน

นายสนั่น กล่าวว่า จังหวัดมีความต้องการจะรวมแหล่งจัดการขยะมาไว้ที่จุดจุดเดียวเพื่อให้มีระบบในการป้องกันการปนเปื้อนโลหะหนักในน้ำและอากาศซึ่งจะกระทบสิ่งแวดล้อมในภาพรวม ทั้งนี้จังหวัดได้ตั้งงบประมาณวิจัยนวัตกรรมเพื่อมาแก้ไขปัญหามาจากที่ปัจจุบันชาวบ้านมีบ่อขยะอยู่ในทุ่งนา หากมีแหล่งรวมที่ถูกรมมาตรฐานและไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมาได้ให้มีการเขียนแบบแปลนบ่อเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์งบ 1.7 ล้านบาท แต่หากจะก่อสร้างตามแบบต้องใช้งบถึง 50 ล้านบาท จังหวัดจึงยังไม่ดำเนินการ

อนึ่ง ข้อมูลจากสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ระบุว่า อันตรายต่อระบบอวัยวะที่สำคัญของร่างกาย จากการสัมผัสแมงกานีสจากการทำงานส่วนใหญ่ ถูกดูดซึมทางการหายใจ สามารถลงไปถึงถุงลมปอดและถูกดูดซึมเข้าไปในกระแสเลือด อวัยวะขนาดใหญ่ของแมงกานีส จะถูกขับออกจากทางเดินหายใจและถูกกลืนลงไปในกระเพาะอาหาร

หลังการดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย จะถูกกำจัด

จากเลือดโดยรวดเร็ว โดยถูกส่งผ่านไปยังดับปริมาณแมงกานีสที่สูงมากอาจถูกส่งกระจายต่อไปยังไต ลำไส้เล็กส่วนต้น ต่อมไทรอยด์ และกระดูก มักถูกสะสมในเนื้อเยื่อที่ไม่โตครอนเตียสูงสามารถผ่านเข้าไปในสมองได้และสะสมในอวัยวะที่เม็ดสีอยู่สูง เช่นจอตา เยื่อぶตาดำ ผิวหนังสีคล้ำ และผมดำ เกือบทั้งหมดจะถูกขับออกจากร่างกายทางอุจจาระ มีเพียงร้อยละ 0.1 - 1.3 ของปริมาณแมงกานีสที่ได้รับในแต่ละวันที่ถูกขับออก ทางบัสสาวะ

ส่วนตะกั่วจะถูกดูดซึมจากระบบทางเดินอาหารและระบบหายใจกระจายตัวอยู่ในกระแสเลือด ดับและไต การได้รับตะกั่วอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานส่วนใหญ่จะถูกสะสมที่เนื้อเยื่อกระดูก อาการแบบเฉียบพลัน ได้แก่ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องอย่างรุนแรงเป็นพักๆ (colicky pain) ความคิดสับสน การทำงานของร่างกายไม่ประสานกัน มีอาการทางสมอง เช่นชัก หรือหมดสติ อาการแบบเรื้อรัง เมื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องอย่างรุนแรง (colicky pain) น้ำหนัก ลดปวดตามกล้ามเนื้อ และข้อต่อต่างๆ ข้อมือตก (wrist drop) ข้อเท้าตก อาการทางระบบประสาท รอบนอกผิดปกติ ได้แก่ อาการชาตามปลายมือปลายเท้า พบภาวะเลือดจางภาวะไตวายเรื้อรัง มีอาการของโรคเก๊าท์ อาจพบเส้นตะกั่ว (Lead line) คือเส้นสีน้ำเงินเทาที่เหงือก อาการทางระบบประสาทส่วนกลาง ได้แก่ ชัก และหมดสติ